

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысында Инвестицияла эмда предпринимательство жаны бла советни Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны 2015 жылны 13 апрелинде чыгарылган 49-УГ номерли Указы бла къабыл кёрюлген къауумуна тюрленуле кийриуну юсонден Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны УКАЗЫ

1. Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысында Инвестицияла эмда предпринимательство жаны бла советни Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны «Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысында Инвестицияла эмда предпринимательство жаны бла советни юсонден» 2015 жылны 13 апрелинде чыгарылган 49-УГ номерли Указы бла къабыл кёрюлген къауумуна былай тюрленуле кийриго:

а) Советни къауумна бу адамны къошарга:

Губачиков Жантемир Мухамедович – иш беручюлени «Къабарты-Малкъар Республиканы Промышленниклери бла предпринимателери союз» деген регион биригуинери таматасыны орунбасары (ыразылыгына кёре)

Гукетлов Хасан Мухамедович – Къабарты-Малкъар Республиканы Сатыу-алуу-промышленный палатасыны таматасы (ыразылыгына кёре)

Кайсинов Залим Анатольевич – Къабарты-Малкъар Республиканы гиче

эмда орталык предпринимательлик бла кюрешген субъектлери гиче кредитле беруну жаны бла фонду» гиче кредитле берген коммерциялы болмаган компанияны директору (ыразылыгына кёре)

Князланы Азрет-Алийни жашы Расул – чекленген жууаллыгы болган «Отбор» инновация-производстволу агрофирма» биригуну директору (ыразылыгына кёре)

Мусафаров Мажит Мустафавич – «Агрогруппа Баксанский Бройлер» ачык акционер обществону баш директору (ыразылыгына кёре)

Прытков Михаил Алексеевич – предприниматель (ыразылыгына кёре)

Ромашенко Александр Владимирович – предприниматель (ыразылыгына кёре)

Семенов Аслам Хамитович – Къабарты-Малкъар Республиканы экономиканы айныту министрини орунбасары (Советни секретары)

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы Нальчик шахар, 2017 жыл 29 декабрь, №174-УГ

Тутуков Мурат Мурзабекович – чекленген жууаллыгы болган биригунуно – «Прохладный» банкны правленини председатели (ыразылыгына кёре)

Шаоев Альберт Мухамедович – Чекленген жууаллыгы болган «Универсал-Инвест» биригуну баш директору (ыразылыгына кёре)

Шогенцуков Мурат Лиуанович – Къабарты-Малкъар Республиканы курортла эмда туризм министрик

б) Т.А. Баждугунову Советни секретарыны къуллугундан эркин этерге;

в) Х.Ч. Абазехову, К.М. Ажахову, А.А. Аталикову, В.И. Бердужаны, Х.А. Дешевни, В.Ч. Куршевни, С. Ш. Кушхову, З.А. Лихову, А.Б. Тлеухеву, Х.Т. Хакушевни, В.Х. Шогенунову, Р.М. Шогенунову Советни къауумундан кетериге.

2. Бу Указ анга къол салынган кюнден башлап кючоне киреди.

Ю. КОКОВ

ПАРЛАМЕНТ

Билим берууну бла илмуну араларында байламлыкъланы игилендириу - эм магъаналы жумушду

КъМР-ни Парламентини Билим беруу, илму эм жаш тёлу политика жаны бла комитетини кенгертилген жыйлыуунда сёз Къабарты-Малкъарны экономикасын айнытууда илмуну бла билим берууну магъаналарыны юсперинден барганды. Анга Парламентини спикерини орунбасары Жанатайлы Салим, КъМР-ни Башчысы Парламентде бла оюд органлада келечиси Мадина Дышекова, депутатла, вузуланы бла жууалы министрстволаны келечилери да къатышхандыла.

Жыйлыуда баш докладны билим беруу, илму эм жаш тёлу политика министрини орунбасары Артур Кажаров этгенди. Ол бююлюкде илмуну, окууну, жамуауны айнытууда магъанасы улуу болганын чертегиди.

Докладчы айтханыча, республиканы вузулары бла илму учреждениялары тюрлю-тюрлю илму конкурсларга тир къатышдыла. Жаш алимлени, аспирантланы тинтириу бардыргыа кёллендир мурат бла КъМР-ни жаш алимлери бла специалисттерини совети ишледиле. Ол министрствону, вузуланы бла илму-излем институтланы араларында байламлыкъла кырап, аланы экии программаларда къатыштурууларчалтыды.

Республикада алимлени, устазланы, фахмулу жаш адамланы кёллендир жаны бла фаридалы амалла кыралгандыла. Ала Мурдорлу тинтиуени россейли фондуна (РФФИ), Россейли илму гуманитар фондуна (РГНФ) болушукълары бла хайырлангандыла. Алай республика кесини финанс борчларын толтурмагыны ючюн байламлыкъла юзюлгенди. Аны хатасындан а алимлеге илму тинтиуерин тохтатыргыа тошгенди.

Артур Кажаров республиканы илму-инновациялы сферасында хал тын болмагыны белгилегенди. Бир жанындан онгла уллудула, билимми, сынаулу алимле бардыла, тийшии база кыралганды. Алай, башха жанындан, производствога инновациялы тинтиуле керемича синдирилмейдиле. Ол инвесторланы излегенде чырмаула, производствону жанындан сурам болмагыны, республиканы кесинде инновациялы предпритияланы азлыгы бла байламды.

Къабарты-Малкъар кырал университетини педагогика институтуну директору Ольга Михайленко уа докладчы илмуну бла билим берууну араларында байламлыкъланы айнытууда кемчилликлени юсперинден айтханды. Биринчиден, ол илму къуллукълула улайгъаллары, аспирантура кадрланы жагыртууда кесини борчларын тийшиисича толтурмагыны, устазланы бла студентлени араларында байламлыкъла кыралмагъанлары ючюндю.

Аладан сора да, профессорла, аспирантла, студентле да илму тинтиуле артык бек къатышмайдыла. Михайленко бийик билим беруу програм-

маланы жашауда бардыруу жаны бла база болмагыны да бурганды жыйылгъанлары эслерин. Аны хатасындан а студентле экономиканы излемилерге келишмейдиле, урууну рынокда кеслерине тийшии жер табалмайдыла.

Сюзюлген теманы юсонден кеслерини оюмларын Россейни илмула академиясыны КъМР-де илму арасыны башчысыны орунбасары Улакъланы Масти, Къабарты-Малкъар аграр университетини илму тинтиуу жаны бла проректору Анзор Езаов да билдиргендиле.

Кенгеш жууалы органлага тийшии эсгертиуле къабыл кёруу бла бошалганды.

КъМР-ни Парламентини пресс-службасы.

Билгилер

Жолда саклыкъл изленеди

Гидрометеорология арадан билдиргенерине кёре, Ставропольда, Къабарты-Малкъарда, Кварачай-Черкесде, Север Осетия-Аланияда бла Ингушетияда жууук заманда ючюн халы аман боллукьду: жел кючленирикди, къар бла жаун жуауркъыдыла, жолла буларуардыла.

Аны бла байламлы жоллада саклыкъла кырагъан предпритияла федерал магъаналы улоулада къоркуусуз-

лукьну жалчытырча мадарла этедиле. Аны ючюн ала 326 техниканы хайырланадыла, ол санда 157 комбинированныи жол машиналары, 36 автогрейдерни, 64 экскаваторну, 10 бульдозерни, къардан тазалау 5 ротор машинаны бла 28 тракторну.

Бу болуу бла байламлы Россадор жолга чыккъанлы жолда жорууну жорукъларына сак болурга чакъырады. Федерал улоуда

къыйын болууну юсонден билдирге неда жолда халны юсонден информацияны «Кавказ» жол управленины кече-кюн да ишленген диспетчер службасына селешти алыргыа боллукьду, аны номер: 8(879) 333-11-59.

Александр БОЖКОВ. «Кавказ» жол управленины пресс-службасы.

Ачык жюрекден

Ыспас этебиз, ахшылыкъла тежейбиз

Ачык алгышланы, тюз ниетли тилеклени таушуу селейди. Жангы жыл законлу эркинликлерине кирди. Хар къайда да адамла, тынгылы солуп, ичи жерлерине къайтдыла.

«Заман» редакциясыны коллективни да, «Универсал-Инвест» биригуну баш директору Курортла эмда туризм министрик Т.А. Баждугунову Советни секретарыны къуллугундан эркин этерге; Х.Ч. Абазехову, К.М. Ажахову, А.А. Аталикову, В.И. Бердужаны, Х.А. Дешевни, В.Ч. Куршевни, С. Ш. Кушхову, З.А. Лихову, А.Б. Тлеухеву, Х.Т. Хакушевни, В.Х. Шогенунову, Р.М. Шогенунову Советни къауумундан кетериге.

байламлыкъла жюрюпт турганагъа, аланы сатырны быйыл къошулган бир журтуларуарыбызга улуу ыспас этебиз, саулыкъл-эсенлик, берекет, насып, жюрек тынлыкъл тежейбиз.

Биз а, билимбизини, кючюбюню, сынауу-бузну аямой, ана тилибизде чыккъан изданыны бютюндю сейрикъл, кыймагы, хайрылы болурча, экии сакълауларыгызгыл келиширча этерге кюреширкибиз.

Оюу

Ёсюп келген тёлюно къайгысы кёре

Россейни Президенти Владимир Путин ата-аналары белгисиз сабылени пособия бла жалчытууну юсонден федерал законнга къол салгъанды. Бу документ былай балапа (туугъанлай атылып къалгъанлай) интернатладан чыккъандан неда билим беруу учрежденияны бошагъандан сора ача бла жалчытууда башха сабыиле бла тең болмагъанлары бла байламлы жарашдырылганды. Эксюзлеге, не ата-аналары кыйгъанла кырагъан адамлары болмагъаны неда ала ёлгенлери ючюн пенсия бериледи. Алагъа уа юридический жаны

бла не аталары, не аналары болмагъаны ючюн ача теленимей къалды.

Жангы законнга тийишлиликде 2018 жылдан башлап бу къауумгъа кирген гичелеге социальный пенсия берилдикди. Аны ёлчмени ата-аналары экии да ёлген неда кырап адамлары болмагъан сабыилеге теленген пособияча бир боллукьду. Кеси да алагъа 18 жыллары толгъунгъа дери, очный халда окуй эселе уа - 23 жылларына дери теленирикди.

Эсгертиу. Белгиленген къауумгъа туугъанларыны юсонден кырал регистрация

ич ишле органла, опека неда попечитель органла, медицина учрежденияла берген документлеге кёре этилген сабыиле киредиле. Аналары документлени кёргозтмей атып кетип, юкюретиу эм социальный жумушланы жалчытхан организациялагъа тошген сабыиле да алыны санандадыла.

Алай былай сабыини юйорге алсала, экиици айдан башлап анга бу телуе бериллик тюрлююдю, деп билдиргендиле РФ-ни Пенсия фондуны регионда белюмонден.

КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфия.

Конкурс

Саракаланы Назиля - чемер мектеп поварланы санында

Алгъаракълда Москвада «Эм иги школ ашхана» деген битеурросей конкурсу ахыр кесеге болганды. Анга Россейни отуз беш регионундан токъсандан артык билим беруу организация къатышханды. ол санда Тирнуаууну 5-чи номерли орта гимназиясы да.

Конкурсха тёрт тюрлю азык жарашдыргыа керек болганды. Эм иги мектеп ашхана бла бирге ашха устаны да сайлагъандыла. Бу номинацияда сагъынлган гимназияны производствосуну башчысы, бешинчи разряды болган повар Саракаланы Назиля хорламгъа тийишли болгъанлары санына киргенди эмда диплом бла саулагъанды.

Окуу учрежденияны таматасы Моллаланы Фатима айт-

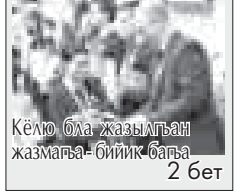
специалистча айтдырганды. Ол Эбрбус муниципал району Билим беруу управлениясыны, гимназияны да дипломахованы, Фатима Гедьеваны, Локияланы Аданы, ишчиле Лайла Кунанбаеваны, Женот Шучукованы, Асият Шидованы эм кладовщик Валентина Омерашвилини алгъышларгъа тийишлиди. Ала чынтыр профессионалладыла. Бюгюнлюкде кон сайын 750 окуучуну аш-суу бла жалчытадыла. Аланы асламысына коннег эки кереш бериледи, биринчи класса баргъан 88 сабыиле уа юч кереш окуна кыралды.

Аш-суу хазырлагъан тынч иш тюрлююдю, алай ашхананы жангы оборудоване бла жалчытылнганы бек болушды. Аны ими да кезню кыуандырырча омады. Мында бир жолгъа 120 адамны ашатыргъа онг барды.

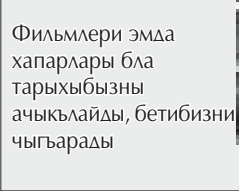

ханнга кёре, къыз Нальчикде Роспотребнадзору технология техникуму бошагъанды. Юч жыл мындан алгъа «Садикледе бла шоллада сабыилеге аш хазырануу жангы амаллары» деген программа бла билимин ёсдюргенди. Атын билимми эм сынаулу

Анатолий ТЕМИРОВ. СУРАТЛАДА: (башында) Саракаланы Назиляны Москвада саулагъанган кезиуу (тубюнде) Тирнуаууну 5-чи номерли гимназиясыны ашханасыны коллективни.

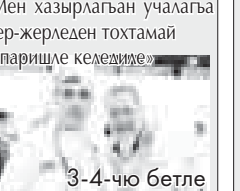
Кёлю бла жазылган жазмагъа-бийик багъа 2 бет

Фильмери эмда хапарлары бла тарыхыбызны ачыкълайды, бетибизни чыгарыды 3 бет

«Мен хазырлагъан учалагъа жер-жерледен тохтамай сапариле келедиле» 3-4-чю бетле

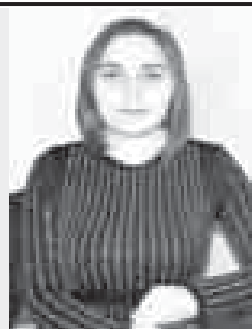
Россейни кубогуну кюмюш призёрлары 4 бет

ЖАШ ТЁЛҮ

«Бизни башхалага ёхтемленип кёргюзтюрча, айтырча затларыбыз асламдыла»

-Айсурат, Тюркеде конференцияга сен кялайла тошоуге?
-Аны юсюнден манга окуй турган ву-зунда преподавательлерим айткандыла...

Быйыл Анкарада Октябрь революцияны жюз жылгына аталып уллу илму симпозиум озганды. Аны сагынылган шахарны Хаджеттепе университети кызга...

Инглиз тил вузга кирип ючюн керек эди да, анга школда, репетиторлагыз жюрип да юйренгенме. Тюркчаны уа студент болганымындан сора сегиз тыш кыяралы тилден бирин айырырга керек эдик да, ол заманда сайлагъзныма...

Ол бусагата Пятигорскда Лингвистика университети халкыла аралы байлалкы факультетини магистрантыды. Андан сора да, кёчюрмечилик бюрода ишлейди. Жагны жылы алында биз, анга тубеп, илмуга, жашауа, башха затлага кёз кырамыны юсюнден ушак эткенбиз.

Элде да таулау, кырачайлыла жашайдыла. Жаш тёлө кеспирини өз тилерин биледи, аныгайды, алай өслөшгө ан туркча этеди. Адетлерибизни да тутарга, тамырларын унутмазга керешедиле. Топсуслени сюерик эдим чертирге...

Тюрке эм алгыз барганында, кесими жаланда алапы тилерине юйрениу бла чекленгени сунганма. Алай а культуралары, аш-суулары, жашуу турмушлары да сеирини кызгагандыла. Бизде, Кавказдача, кыонакбайлыккы ала да сыйла кередилю. Тюрке жашаган таулулга тубегенин а болганымыды? - Анда Конианы кыатында Башойкок деген жерде малкырлыла, кырачайлыла да турдуула. Биринчи кере, заманым аз болуп, ары барлаганым эдим. Экинчи жол а Эскишехирде диспорарбыз жыйылган жеринде болу турганма. Эсимде кылганына кере, эки ыйыкдан бир кере тубошуиуле кыралдыла, адамла да анда бир бирлери бла шагырыр боладыла.

-Биз билгенликден, тауцаны бла орусчаны санамасак да, дагыда эки тилде - инглиз эм тюрк - уста ослөшө. Тил билмиге сюеймлик неден башланганды? - Баам, атамдан, анамдан, башхача айтканда уа, юйюрюмден. Ала мени эм алгыз ёз тилими сюереге, багзаларга юйрентгенди. Мен а, аны бирисиле бла тенгешдирмеге изилеп, башхалага алай юйренгенме. Не кыадарн билсен да, кесинге да анча сефирди. Алапы адабият чыгармаларын да ол тилдеме окуйма, фильмлерине да алай кырайла.

Ушаккы МОКЪАЛАНЫ Зукура бардырманды. Суратны ХОЛАПАНЫ Марзият алганды.

-Тюрке уа биринчи керем барганыма? -Угай, эсинге дерди да болу турганма анда. Эм алгыз экинчи кирүүн таукушымдан сора тюрк тилге эм адабиятка юйренирге мында ити окуганымын ючюн жибериге дейдиле. Болсада сайлаудан өгерге керек эди. Алада жетишпели болуп, алай бла Кониа шахара Неджметтин Эрбакан атлы университетде жай курсула окуурга насыбым туттады. Анда тюрк тилде өслөшкө, аны грамматикасына да юйренгенбиз. Ол заманда кыуру кесим барлыкымы ыразы болмай, юйдегиле биргеме аламы кыарындаш Гумаланы Асланны да жибергендилю. Тюрк бла биринчи жол шагырыленгенним алай болганды. Битеу кыралладан келгенним кыаум-кыауны этип, кыонаккы юйледе туткан эдиле. Экинчи кере уа тёртюнчю курсда болганында жарлы жазуа Эскишехир шахарга Анатолия университеттеге кырачайлы кыыз Байнораланы Медина бла мени сайлап жибергендилю. Анда вузну тюрк тил бла адабият факультетинде окугубаныз.

Кёлю бла жазылган жазмага - бийик бага

Москвада Бауам атлы кырал техника университетте россейли школчилы кыаш фестиваллары ачылган кезинде «Россия, устремлённая в будущее» деген Битеуриссий конкурсу эсерленип чыгаргандыла. Анда саулай кыралдан тюрлю-тюрлю номинациялада жоз школчу хорлаганды, ала ны санында Хасанияны 16-чы номерли орту школуну 9-чу классны окуучуосу Кючмезланы Фатимат да. РФ-ни Президенти Владимир Путин былтур биринчи сентябрьде Прославльде бардырылган «ПроеКТОриЯ» жаш тёлө форумга кыатышканында: «Бизни кырал 2040-2050 жыллада кыалай болурун керёрге сюйгенгенизни билдирисиз эди», - деп, былай кырау курсуну кызурарга кереклини юсюнден айткан эди. Эришилени РФ-ни Билим Министрствосу бардырганды. Анга 9-11-чи классны окуучулары кыатышкандыла. Ала кеспирини жазмаларында келир кезиуледе Россей Федерацияда, аны регионларында, шахарларында, элдеринде кеп тюрлю ашха торленулени керёрге сюйгендерин туура этерге, табыгъат байлыккыны, тегеркедеги кудуретни сакыла жолларын да белгилерге керек эдиле. Башхача айтканда, кесими Ата журтуну кыадарына уллу кёлю болмаган жаш тёлөгө кыралыбызны тамблагы кюнөне кёз кырамын ачыкларга онг берилгенди. -Рылай конкурс бардырылып башланганын манга орус тилден устазым Темуккуланы Эулейка билдиргенди эм ары кыатышурга кёлгендеринди. Ол эмида класс башчыбыз Гуртуланы Нуржан бек болушкандыла. «Урук истории в будущем» номинацияны сайлагъз эдим. Анда сагынылган 2040-2050 жылланы кезиуоенде өз школунда «Росей 2017-2040 жыллада» деген темага аталган тарых дерске кыатышканымы юсюнден жазганма. Сөзсюз, хар адам да эм ба-

улары хорларга, экономиканы, эл мюлкню аягы юсюне салыргыз, экологияны кыоруларга амал табылганды. Кыралны кючлююлогу а Уллу Хорламын 100-жылгына аталган парад кёргюзтенди. Эришуиле эки кезиуен кыралган эдиле. Регионлада алчы болганла аны финалына чыккындыла. Ары жиберилген 2500 ишден эм игиге жоз школчуну жазмалары саналгандыла. Саугъылау Москвада МГУТуда бардырылганды. Жаш тёлө бла РФ-ни билим беруи эм илму министрини орунбасары Татьяна Синюгина да тубоешгенди. Ол аллага Владимир Путинни атындан ыразылыгын билдиргенди, кеси жанындан алгышлаганды эм алапы педагогларына да ыспа этгенди. -Сиз жазмаларыгызда кыралыбызда бек магъаналы темаланы юсюнден оюмларыгызын билдиргенсиз. Келир кезиуени кызураркыла да сизсиз. Биз а хар биригиз да деменгилли миллетибизни ашы терлерин андан ары бардыруучула болуругызга толлу ышанабыз», - дегенди ол. Хорлагъзны дипломла эмида айрымалы жазмалардан кыралган «Россия, устремлённая в будущее» деген китапла бла саугъалангандыла. Биз кыуанчылы иш бошалганындан сора окуучулулга концерт эм той-оюн программала бардырылгандыла, ала ары шахарны белгилли жерлеринде, ол санда Третьяковна галереясында, эскюриюналда болгандыла эмида атлары айтылган адамла да да тубоешгенди. Бек сейир инсанладыла барысы да, дегенди Фатимат, аладан бирини - белгилли спортчу Светлана Хоркыны: «Хорламын 99 проценти - кирешди, кыалган бир проценти уа хунердилди», - деген сөзлери аны эсимде кырагъзлардын а кызчыккы энчи белгилеп айтады.

УШАККЫ МОКЪАЛАНЫ Зукура бардырманды. Суратны ХОЛАПАНЫ Марзият алганды.

Ушаккы МОКЪАЛАНЫ Зукура бардырманды. Суратны ХОЛАПАНЫ Марзият алганды.

Чыгармасы Жыйымдыккызба киргенди

Сабий чыгармачлыккыны айнатыму сабеплик этер эм жоз авторланы жазуу ишег кёллендирип муратда республиканы Билим беруи, илму эмида жаш тёлөнү ишлери жаны бла министрствосу, КъМР-ни Жазуучуларыны союзуун правлени, «Эльбрус» басма юй эм Кюулианы Къайсынын юю-музейи бла бирге «Сени сёзюн битеу дуняга жайлады эмида огурулуруккы юйретеди» деген эришкуню кураганды.

Анда Кюулианы Къайсыны 100-жылгына аталган эм иги адабият чыгармала айырылгандыла. Алгарақыла да аны эспелери да ачык этилгенди. Алага кере, Тырмауу-уну 1-чи номерли лицейин окуучуусу Кетенчиланы Фарида экинчи жерге чыккынды, аны жазгыны уа энчи жыйымдыккызба киргенди.

Шимал Кавказ КЮН САЙМЫН

Жыйыгъанла соктуранмагъандыла арчай! Черкеси Доммай тау-лыка курортунда алгарақыла уллу спорт байрам этенди. Сноуборлда бля тау-лыкала учуула, спортну башха кыаш тюрлөрүндө эришүүлеге да 700-ден ашык адам кыатышканды, деп билдиргенди республиканы Спорт министрствосу. Андан сора да, байрамга келгенле бир бирге кыратуула атыл ойнагандыла, чанала да ветруш-калада учкандыла. Жаш спортчула уа мастер-классла, «Тау төпселени энди бейсундургуа теби-регенетте» деген спорт-билим беруи программа да кыралгандыла. Домойда кыонаккыны исси чай, татлы затла эмида КъМР-ни халкларыны миллет ашарыклары бла да сыйлагандыла.

Саугъаланы - музейге Ставрополь крайны Уруну министрствосу ведомствода, кырал корпорацияда бля жер-жерли администрацияла ишленгенле байрамла саугъала бермеге эмида амлазгы кереклини эстергенди. Нефткыски округуа уа энчи музей окуучу кызургандыла. Битеу саугъала, ол санда школча кеспери кыралары бла этген затлагы окуяна, номерле салынып, ала эсепте алынгандыла.

Алты регионна - субсидияла Дмитрий Медведев 2018 жылда алты регионна санаторий-курорт багытула бля алагы халкыса барырга деп 1534,2 миллион сом бөлүүнү юсюнден буйрукка кыналганды. Документ правительство сайгына башланганды. РФ-ни Уруну министрствосу льготникле санаторий-курорт укреждияла бир ююнге кыратылы ачканы тергенди. Ол инин сомдан артыкды. Тергуле район коэффциентле эсге алынай этилгенди.

Аланын айтлары Шимал Останы Миллет музейи жагыртылып башланганды. Ол ачылган кон алапаны алтыларыны керёчюу кызурганда, деп билдиргенди ТАСС. Анда археология кызууаны кезиуеринде табылган сармат-алан хазинасын, художникле алапаны тарыхларына атап ишлеген суратланы да керёрге болуукду.

Россеиде айрмалыладан бири СКФО - да бек уллу вокзал Гудермес ишленгенди. Ол Россеиде бек ирилген бирине саналады. Юч кылаты мекам узаклыгы жорюген повелени эмида жуукк жерге барган транспорту да жуушларын жалчытырды. Аны битеу жери 4,5 минг квадрат метрди, кесине да 200 адам сыйнады. Проекти 1 миллиард сом кыратылганды.

Италиядан алмаланы кыурутхандыла

Дагыстанда Россеиде келтирирге эркин этилмеген италиялы алмадан 1,5 тоннасын гунч этгенди. Алапы Махачкыаланы рынокларында биринде Россеюзназдорда, тамохнада бля транспорту прокуратурада ишленген бля рейд бардырган кезиуде ачыклагандыла. Алмаланы бульдере бла малатгандыла, иссин а административ жуапка тартхандыла. Алгарақыла уа Махачкыалада эркин этилмеген норвегиялы чобак да табылганды. Продукция кюйдюрген эди.

Назарында Фетисовну хоккейден академиясы

Фетисовну «Башло» хоккей академиясы кеп да бармай Назарында ачылыккызды. Буз кылапы кызаруучула 500 керу, административ мекамны, башха болушлукчу отуларны да бардыла. Ингушетияны правительствосу айтканларына кере, объект ачыла, республиканы, битеуриссий эмида халкыла аралы даражалы спорт эришуле бардырманды оны чыгаркыды. Спорт комплексде конкыледе учарга юйреткен секцияла, боксирла да энчи эл эмида башха отула ачарга белгилениди.

Тизгинликни жылы КъЧР-ни башчысы Темуреланы Рашид республикада 2018 жылы Шахарлары бла элени талапдыруму жылына санарга деп алай оны чыгарганды. Быйыл правительство бла бардырган биринчи жыйлыууда ол бир айны ичинде жер-жерли самоуправляныны башчылары бла бирге план жарашдырып бошарга бурюрганды.

Туристеге ташлыккына Шимал Осетияда биринчи информация ара ачылыккызды. Анда туристле, регионну эм арну жерлерин ислеринден хопар биллп, эскурсиялыккыла эказала этерге, эскурсоводала алмрга, кыонаккы юйрени, ашханаланы, транспорту ишени юслеринден да билрге болуукдула. ТАСС-ха республиканы Туризм жаны бла комитетинден билдиргендерине кере, араны Владикавказда ачарга белгилениди.

Ана тилдени фестивали Дагыстанны ара шахарында 21-25-чи февралда ана тилдени фестивалын бардыргыргы белгилениди. Ол республикада аворлараны регион миллет-маданит биригулерини башламчылыгы бла бешинчи кере бардырды, кеси да бул Тилдени халкыла аралы конюне жораланда, дегенди ТАСС-ха Махачкыаланы администрациясы прес-службасыны управленяныны административ орусбасары, фестивалны кыуруу комитетини башчысы Зайноб Алмирзаева.

Информатиканы билдирулерине кере ТЕКУТЛАНЫ Хауа жазыраганды.

«Мен хазырлаган учалагыз жер-жерледен тохтамай сапарышле келедиле»

Ахыры.
Аллы 3-чю бетдеди.

- Ишлеген жеринге аш этерге суйенлеге курс-ла ачханса. Ала СКФО-да алай биринчиледиле. Къаллай азык-ла жарашдырыгъа юйретесе?

- Торло-торло миллетле-ни азык-ларын хазырлар-гъа юйренге суйенле аз тоюндиле. Кыатында устазыгъ сюелди, ала-ны къалай жарашдырыгъа кереклисин кертюзгю туур-ча болупун излегенле къандиле. Мен да бу курс-ла-ны ол къыскадан къызгъаным.

Бюгюнлюкде 6-14 жыл-лары болгъанлагъа, эм абаданлагъа группала бардыла. Москвадан, Красно-дардан келди юйренгенле да аз тоюндиле. Курс-ла бир ай бардырылдыла. Ахырында уа сертификат-дан сора да, кесим къызгъ-ан, этген азык-ла-ны кет-телери бла юч тоумукъ ритпаллары саугъагъа береме.

- Билимнигъ ёсдюрюге тиш къыраллада да терк болуучусу. Аладан бегирек эсинге къыйсы

къалганды?

- Кебюсюнде солургъа баргъан жеримде билими ёсдюрюрге да онгум болуучуду. Тыш къыраллага къолума хна «Шеф Бисо» деген визит карточ-камы белгисин салып баруучума. Аны хайыры бла уа къайда болсамда, рес-торанланы ашханаларына кириге, анда юйренге онгум болуучуду.

Биринчи кере Италиягъа ала-ны миллет азык-ларына юйренге атланган эдим. Юйдегим бла Египетте баргъанымда, къонакъ юйно-къонакъла олтургъан зал-ларында хычинле биршен эдим. Ала да кеслерни миллет азык-ларына юйретген эдиле.

Тюркде уа рахат-лукум этерге юйренге суйе-ниме билли, ала-ны хазыр-лагъан фабрикаларына эл-тир, рецептерин да берген эдим. Быйыл а, онгум бол-са, Португъа бла Азербай-джанга барыгъа сюеме.

-Мындан ары муртал-рынгъ Бусагъатда не бла юршессе?

- Алгъаракълада Москва-

Фестиваль

Бир бири къолларындан тутуп

«Бир бири къолларындан тутуйыкъ, шувек» деген ат бла Тьрынауюн 5-чи номерли гимназиясында сабий фестиваль бардырылды. Аны Элбрус району Билим беруу управленийсы бла администрациясыны акъыбалыкъ болмагъанна-ны ишлери эм ала-ны аркин-ликерин къоруулау жаны бла комиссиясы къызгъан-дыла. Байрамга чекленген ситилери болгъан сабийле чакъырылгандыла.

Жыйылгъанна-ны рай-он администрациясыны башчысы орунбасары Улимбашлы Аслан ал-

гъышлаганды. Ол сакъат сабийлеге себеплик этген, ала-ны социал-турмуш бо-лумларына къыйгырган, медицина жаны бла болуш-хан эм заманлары зоруукъ оздурчуа аман тагъдырган адамлагъа ырызлыгын бидиргенди.

Ол кюн гимназияны баш-ланган классларында окъ-угъан жашчыкыла бла къыз-чыкыла назмула окъугъан-дыла, жаргъандыла, тег-сенгендиле, сахна ончу-кыла кертюзгендиле. Хар бала да чыгъармачыкыда, спортта да да фахмушун ачыкъла-гъанды. Ала, къауумлагъа

ПРОЕКТ Компьютерге юйрендиле

«Ростелеком» шахарда жашагъанна-ны Интернетде ишлерге юйретуу жаны бла кеп мадарла этди. Алай бла озгъан жыл-ны декабринде айында «Интернет харфыкыны» дагъыда отуз терт адам бидиргенди.

КъМР-ни Пенсия фон-дуну баш бляюмонде бу кюнде «Ростелекому»-проектине кере юйрен-генле энци къагъытла бергендиле. Аны бла бирге компания курс-ла-ны босагъанна-ны къызыу алгъышлагъанды эма хар бирине энци китапла да бергендиле. Ала бла Интернетни жаш адамла, сабийле, абаданла да же-ниги билирге болуучудула.

Анатолий ТЕМИРОВ, СУРАТДА: Фестивальгъа къатышханла.

Право нызамны сакълаучу органдала

Болган ишни тынгылы тинтедиле

РФ-ни Следствие комитетини КъМР-де следствие управленийсыны къулукчылары полицияны аушуды бла байрамда тинтиле бардырылды. Быйыл 6 январьда ингриде кесини иши кабинетинде КъМР-де ишле министрствону следствие управленийсы следствие бляюмоню таматасыны орунбасарыню ёлюгю табылганды. Ал шартлагъа кере, ол окъ жарадан ёлгенди.

КъМР-де МВД-ны пресс-службасындан бизге бидиргенлеринча, иш ишле министр полицияны генерал-лейтенанты Игорь Ромашкин тийишли тинтиле бардырыгъа, ишни болупун шарт тохташдырыгъа буйрукъ бергенди.

Аджахшан жаш табылганды

РФ-ни МВД-сыны «Прохладненский» муниципалитетле аралы бляюмоню полициялары, тийишли тинтиле бардырып, 15-жыллыкъ шалучканы къайда болгъанн тохташдырыгъандыла.

Он бильте декабрини ахырында акъыбал-лыкъ болмагъанна тургъан энци бидирген кетген эди. Полициячылагъа он Прохладна районда букъгъанна юсюнде белгили болады. 8 январьда право нызамны сакъ-лаучула аны Прохладный шахарда энци

ТИКАЛАНЫ Фатима хазырлаганды.

УЧРЕДИТЕЛЬЛЕ: КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Баш редактор
АТТАЛАНЫ Жамал

РЕДАКЦИЯ:
ТЕКУЛАНЫ Хауа
(баш редактору орунбасары),
ЖАНГУРАЗЛАНЫ Нахабат
(баш редактору орунбасары),
ТОКЪЫЛАНЫ Борис (кузупалы секретары),
МОКЪБАЛАНЫ Зузура
(бляюмон редактору),
ТИКАЛАНЫ Фатима
(бляюмон редактору).

ТЕЛЕФОНЛА: 42-63-01.
Баш редактору орунбасары - 42-38-21, 40-04-82.
Жууапсы секретары - 42-66-85.
Секретариат - 40-93-62, Корреспонда - 42-63-52.
РЕДАКЦИЯНЫ БЕЛОМЛЕРИ:
Политика эм право - 42-24-02, 42-47-68.
Экономика - 42-66-73.
Култура - 42-66-76.
Социал ишле - 42-5-82, 40-59-18.
Курортла, туризм эм спорт - 40-39-93, 42-66-71.
Окъучулар бла байламчыкыла жоруктоку эм жазыкы - 42-37-94.
Энци корреспондент - 42-68-72, Тиланчыла - 40-28-97.
Операторла - 40-28-49, 42-39-65.

Редакция авторла бла къызгъат жоруктокуеин.
Кюл жазмаларга редакция этикети эм ала аркъа къайтарылмайдыла.

Газетте басылгъан материалла айткъан омила редакцияны баш кешиликке болуучудула. Алада айтылгъан Россей Федерацияны Басма ны юсюнде закончуа тийишлиликке материалла авторлары кеслерни жуушпалды.

Редакция авторлардан 400 гезит тизгенди (машина бла жазылгъан 5-6 бет) келино аймайды.

Газет Басма ны эм асымагы информацияны аркинликерни къоруулау жаны бла Къабырты-Малкъар регион инспекцияда 2016 жылда 19 декабрде регистрациа этигенди.

Регистрация номер — ПИ № ТЮ7-00118. Индекс - 51532

Газетти басмагъа «КъМР-Меня» ГКУ-ну компьютер службасы хазыр этгенди.

Газет «Тетраграф» ООО-ну типографиясында басмаланганды. Илалчык шакар, Ленин аты проспекти, 33

Газеттеги исхерне тагъдыруу ююн КъМР-ни почта сызканы федеральный Управленийсы жуушпалды.
Телефонла: 76-01-28, 76-01-10

Газеттеги Россиягъа сатыу ююн КъМР-ни «Роспечать» акционер обществову жуушпалды.
Телефон: 42-49-34

Номерге графике кере 19.00 сагъатда кыт салындаы. 20.00 сагъатда кыт салынганды

ГАЗЕТНИ НОМЕРНИ:
Чыгъартыла:
Байсылана Марзигат - джурналист редактор,
Кертючюли Зульфия, Кучукланы Сафият - жууапсы секретарыны орунбасарлары,
Зезаланы Лидя - 1,2-чы бетте,
Гелданы Валентина - 3,4-чы бетте - корреспондент.

Тиражы 1560 экз. Заказ № 5
Багъасы 10 сомду.

360000, Илалчык шакар, Ленин аты проспекти, 5
электрон почта: elbor_50@mail.ru

Спорт Спорт Спорт Россейни кубогуну кюмюш призёрлары

Россейни сыйлы тренери Вартерес Самургашевни хурметине жорланган командады эришулеге спортну бу торюсюнде айрмалы болгъан гезефле, Олимпиаданы призёрлары да къатышандыла. Турнир Дондагъы Ростовда бардырылганды, майдала ююн 11 кючю команда тутушкандыла.

Ала эквалитетлиге колешингендиле. Биринчисинде финалгъа чыгъар ююн Тёбен Новогороддан, Новосибирскден, Санкт-Петербургда, Москва областыдан бла Дондагъы Ростовдан эки команда кюрешгендиле. Экинчисинде уа - Мордовиядан, Красноярскдан, Кыргыздан, Астраханьдан бла Дагъустандан.

Мордовияны командасыны санында Россейни сыйлы тренери Локиланы Юрийни къолунда жарау этгенле Локиланы Жамболат бла Мурат да болгъандыла. Ала кеслери замандагы Элбрус району сабий-жаш ёлю спорт шолуна жюрюген эдиле. Жамболат (59 кг.) юч тоюбушюнунда хорлам бла бошгъанды. Мурат (98 кг.) терт тоюбуш бардырыгъанды эм аладан акисиде къытханды. Алай бла ала-ны командалары кеслерни къауумларында эм кючю болгъандыла.

Бирси къауумда уа алгъа Ростовну Къарындашла Самургашевлю клубу чыкъгъанды. Ала мордовиячылана 6:2 эсеп бла онгълагъандыла. Ростовчула бла эришгенлеринде мордовиячыла эки тоюбушде хорлагъандыла, бир майдалны Жамболат келтирген эди. Мордовияны командасыны баш тренери Александр Тараканов спортчуларыны тутушханларына ырыз болгъанды. Ол Локиланы Жамболатны эришенин, финалда бек кючю спортчу, Европаны чемпиону Виктор Чобануга ва да онг бермегенлей хорлагъан энци белгилегенди.

СУРАТДА: Мордовияны командасы. Экинчи тизгинде бешинчи Локиланы Жамболатды.

Жыйымдыкъ командабызгъа - танг къошумчулукъ

Къарачай-Черкесде каратеден республиканы Усть-Джегута районуну кубогу бардырылганды. Анга ол жерли спортчуладан сора да, Къабарты-Малкъардан бла Север Осетия-Аланиядан устала къатышдыла.

Майдалла ююн 6-14-жыллыкъ 200-ден асман спортчу сормешгендиле. Анда ахшы керюмюнде Элбрус району олимпиада резервли сабий-жаш тлю спорт шолуна каратеден бляюмонде жарау этген жашла бла къызла болдурыгъандыла. Кеслерни жыл сан эм аурурукъ къауумларында биринчи жерлеге Хаджиланы Умар бла Керим Алихаджиев чыкъгъандыла.

Къызла да къуандыргъандыла. Алтын майдалны Жаппуланы Жулдуз, кюмюш майдаланы уа Атырзаланы Зульфия бла Эльмира Керимовна къытхандыла. Хаджиланы Аиша бла Атырзаланы Альбина ююнчюне болгъандыла.

Алай бла республикабызны жыйымдыкъ командасы биринчи жерни алгъанды. Элбрус району спортчулары уа анга уллу къошумчулукъ этгендиле. Ала-ны тренерле Руслан Нахушев бла Евгений Могилаевец юйретгендиле.

СУРАТДА: Элбрус райондан спортчулукъ этгендиле. Ала-ны тренерле

Турнирде тогъуз майдал къытхандыла

Бу кюнде Лескен районда эркин тутушудан Жангы жылгы турнир бардырылганды. Анда ахшы спортчула, кеслери тенге бла эрише, майдалла къытхандыла, усталыкларында ёсдюргендиле.

Анда Ташлы-Таланы спорт шолунда тренер Алтугъланы Хазыры къолунда жарау этген жашчыкыла асман майдал къытхандыла. Кеслери аурурукъ къауумларына алтын майдалны - Мамайяны Исмайл, «кюмюшню» уа - Къайгырмизаланы Альберт алгъандыла. Саракуланы Алий, Байсыланы Темболат бла Рамазан, Гузиланы Мурат, Сафар, Магомед бла Амир а ююнчю жерге чыкъгъандыла.

Усталагъа - грамотала бла саугъала

Арт заманда Элбрус району да бильярд иги да жайылгъанды, андан талай эришуде къуралганды. Жангы жылы алында бу оюнну суйенле кеслерин сынап кертюзгендиле. Ала грамотала, кубокла, майдалла эм ахча бла саугъалангандыла.

Анга 16 адам къатышкандыла, ала олимпиада системаны жорукларына кере эришгендиле: хорлатан оюндан чыгъып баргъанды. Эсеплеге кере, биринчи жерни Таукеняны Мурат алгъанды. Ол финалда районну кубогунда хорлагъан Журтубайланы Шамили хорлагъанды. Ююнчю уа Датчиланы Хусей болгъанды. Ала грамотала, кубокла, майдалла эм ахча бла саугъалангандыла.

СУРАТДА (солдан онгнга): Датчиланы Хусей, Таукеняны Мурат бла Журтубайланы Шамил.

Материалланы басмагъа Анатолий ТЕМИРОВ бла КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфия хазырлагъандыла.